

«РАСЛЫЙМ»

Татарстан Республикасы

Премьер-министры

урынбасары – Татарстан

Республикасы мәгариф һәм

фән министры

Э.Н. Фәттахов

2016 нчы ел

ТАТАР ТЕЛЕ

Рус телендә гомуми белем бирүче оешмаларның

рус төркемнәрендәге IX сыйныф укучыларына

2017 нче елда татар теленнән бердәм республика тестын

үткәрү материалларының күрсәтмә варианты

(җинеләйтелгән вариант)

**Рус телендә гомуми белем бирүче оешмаларның рус төркемнәрендә
IX сыйныф укучыларына (жиңеләйтелеңгән вариант) татар теленинән
бердәм республика тестын үткәрү материалларының
күрсәтмә вариантына аңлатмалар**

2017 нче елгы бердәм республика тестын үткәрү материалларының күрсәтмә варианты белән танышканда, шуны истә тотығыз: тәкъдим ителгән биремнәр 2017 нче елда тест үткәрү материалларының вариантлары ярдәмендә тикшереләчәк эчтәлекнең барлык элементларын чагылдырмый. 2016 нчы елгы бердәм республика тестында тикшерелергә мөмкин булган эчтәлек элементларының тулы исемлеге рус телендә урта гомуми белем бирүче оешмаларның татар төркемнәрендәге IX сыйныф укучылары өчен бердәм республика тестына өзөрлек дәрәҗәсенә қуелган таләпләр һәм эчтәлек элементларының кодификаторында тәкъдим ителгән.

Күрсәтмә вариант катнашучыга һәм киң жәмәгатьчелеккә бердәм республика тесты материалларының структурасы, биремнәр саны, аларның формасы, катлаулылык дәрәҗәсе турында фикер йөртергә мөмкинлек бирә. Бу варианттагы киңәйтлән җавап бирүне таләп иткән биремнәрне үтәүненә бәяләү критерийлары җавапның тулылығы һәм дөрес язылышы таләпләре турында күзаллау тудыра.

Күрсәтмә вариант материаллары чыгарылыш сыйныф укучыларында бердәм республика тестына өзөрлек осталығын булдырачак.

**Рус телендә гомуми белем бирү оешмаларының рус төркемнәрендәге
IX сыйныф укучыларына ТАТАР ТЕЛЕННӘН бердәм республика тесты
(жинеләйтелеңгән вариант)**

Эшне башкару өчен күрсәтмә

Татар теленнән бердәм республика тестын үтөү өчен 2 сәгать 30 минут (150 минут) вакыт бирелә.

Татар теленнән тест эше 38 биремне үз эченә алган 4 бүлектән тора. **1 нче бүлктә** 8 бирем (1 – 8 нче биремнәр) бар. Алар укучыларның тыңлап аңлау күнекмәләрен тикшерүгә юнәлтелгән. **2 нче бүлек** 9 биремнән тора (9 – 17 нче биремнәр). Алар укучыларның уқып аңлау күнекмәләрен тикшерү максатыннан бирелә. **3 нче бүлек** 15 биремнән тора (18 – 32 нче биремнәр). Алар укучыларның лексик-грамматик күнекмәләрен тикшерүгә кайтып кала. **4 нче бүлек** 2 өлештән тора. 33 – 37 нче биремнәр сәйләм ситуацияләренә караган репликалар язуны күздө тота. Ачык типтагы 38 нче бирем укучыларның язма сәйләмән тикшерүгә юнәлдерелгән.

Тест биремнәрен үтәгәндә, орфографик сүзлекләрдән файдаланырга рөхсәт ителә. Карапамадагы язулар тикшерелми!

Уңышлар телибез!

*****

**Единое республиканское тестирование
по ТАТАРСКОМУ ЯЗЫКУ для обучающихся, освоивших программу
основного общего образования в русских группах
учреждений с русским языком обучения
(облегченный вариант)**

Инструкция по выполнению работы

Время, отведенное на выполнение всей тестовой работы – 2 часа 30 минут (150 минут).

Тестовая работа по татарскому языку состоит из четырех разделов, включающих 38 заданий. **Раздел 1** (задания по аудированию) включает 8 заданий на понимание аутентичных текстов (задания 1-8). **Раздел 2** (задания по чтению) включает в себя 9 заданий (задания 9-17). **Раздел 3** (задания по лексике и грамматике) состоит из 15 заданий (задания 18-32). **Раздел 4** (задания по письму) состоит из двух частей. В заданиях 33-37 необходимо написать реплики в соответствии с заданной речевой ситуацией. В задании 38 предлагается написать личное письмо.

Во время выполнения теста разрешается пользоваться орфографическим словарем. Записи в заданиях и черновиках не проверяются!

Желаем успеха!

1 ичес бүлек

Ответом к заданиям 1 и 2 является последовательность цифр, запишите её в бланке ответов № 1 справа от номера соответствующего задания, начиная с первой клеточки. При переносе ответа на бланк следует указать только эту последовательность, без запятых, пробелов и прочих символов. Каждый символ пишите в отдельной клеточке в соответствии с приведёнными образцами.

1 Вы услышите четыре коротких диалога, обозначенных A, Э, Б и В. Определите, где происходит каждый из этих диалогов. Используйте каждое место действия из списка 1-5 только один раз. В задании есть одно лишнее место действия. Вы услышите запись дважды. Занесите свои ответы в таблицу.

1. Эс киемнәре кибетендә
2. Аяк киеме кибетендә
3. Китап кибетендә
4. Ашамлыклар кибетендә
5. Жиһазлар кибетендә

Ответ:

Диалог	A	Э	Б	В
Место действия				

2 Вы услышите пять высказываний. Установите соответствие между высказываниями каждого говорящего **А – Г** и утверждениями, данными в списке **1 - 6**. Используйте каждое утверждение из списка 1-6 только один раз. В задании есть одно лишнее утверждение.

Вы услышите запись дважды. Занесите свои ответы в таблицу.

1. Сөйләүче кунакханә турында әйтә.
2. Сөйләүче театр турында әйтә.
3. Сөйләүче ашханә турында әйтә.
4. Сөйләүче китапханә турында әйтә.
5. Сөйләүче зоопарк турында әйтә.
6. Сөйләүче цирк турында әйтә.

Ответ:

Говорящий	A	Э	Б	В	Г
Утверждение					

Вы услышите разговор двух друзей. В заданиях 3 – 8 обведите цифру 1, 2 или 3, соответствующую выбранному Вами варианту ответа.
Вы услышите запись дважды.

3 Алсу ... лагерьда ял иткән.

- 1) язын
- 2) жәен
- 3) кышын

4 Лагерь ... урнашкан.

- 1) чит илдә
- 2) шәһәрдә
- 3) урманда

5 Самат ... булган.

- 1) спорт лагеренда
- 2) күлдә
- 3) бакчада

6 Самат жәен ....

- 1) велосипедта йөргән
- 2) су коенган
- 3) уқыган

7 Алсу ... белән кызыксына.

- 1) спорт
- 2) чит телләр
- 3) жыр

8 Самат белән Алсу - ....

- 1) спортчылар
- 2) уқытучылар
- 3) укучылар

По окончании выполнения заданий 1-8 не забудьте перенести свои ответы в бланк ответов № 1.

2 иче бүлек

Прочитайте текст. Определите, какие из приведённых утверждений 9 - 16 соответствуют содержанию текста (1 – текстка туры килә), какие не соответствуют (2 – текстка туры килми).

Безнең мәктәп яңа. Ул дүрт катлы, зур һәм бик матур.

Беренче катта ашханә, китапханә, актлар залы, спорт залы урнашкан. Икенче, өченче, дүртенче катларда сыйныф бүлмәләре. Алар якты һәм уңайлы. Коридорлар иркен, тәрәзәләр биек. Коридорларда гәлләр үсә, ял иту өчен урыннар бар.

Мәктәптә бер меңнән артык укучы укий. Укулар бер сменада бара. Мәктәптә төрле кабинетлар эшли: рус теле һәм әдәбияты кабинеты, татар теле һәм әдәбияты кабинеты, математика, биология, физика, химия, география кабинетлары. Алар барысы да укучыларга бик ошый.

Мәктәпнең спорт залы да зур. Анда физкультура дәресләре үтә. Залда укучылар волейбол, баскетбол уйныйлар. Безнең мәктәп укучылары төрле спорт ярышларында катнашалар. Безнең сыйныф укучылары арасында мәктәп чемпионы да бар: индяк яхшы теннисчи.

Мәктәптә төрле түгәрәкләр эшли: шахмат түгәрәге; математика түгәрәге; хор түгәрәгере, гимнастика түгәрәге һәм башкалар.

9 Мәктәп биш катлы.

- 1) текстка туры килә   2) текстка туры килми

10 Китанханә мәктәпнең беренче катында.

- 1) текстка туры килә   2) текстка туры килми

11 Сыйныф бүлмәләре башка катларда урнашкан.

- 1) текстка туры килә   2) текстка туры килми

12 Мәктәп тәрәзәләре кечкенә.

- 1) текстка туры килә   2) текстка туры килми

13 Мәктәптә менгә якын бала укий.

- 1) текстка туры килә   2) текстка туры килми

14 Мәктәптә кабинетлар бик күп.

- 1) текстка туры килә   2) текстка туры килми

15 Физкультура дәресләре зур спорт залында була.

- 1) текстка туры килә   2) текстка туры килми

16 Мәктәптә өч түгәрәк эшли.

- 1) текстка туры килә   2) текстка туры килми

17 Прочитайте тексты и установите соответствие между текстами A – E и заголовками 1 - 8. Запишите свои ответы в таблицу. Используйте каждую цифру только один раз. В задании есть один лишний заголовок. Получившуюся последовательность цифр запишите в бланк ответов № 1 справа от номера соответствующего задания, начиная с первой клеточки. При переносе ответа на бланк следует указать только эту последовательность, без запятых, пробелов и прочих символов. Каждый символ пишите в отдельной клеточке в соответствии с приведёнными образцами.

1. Бәйрәмнең башлануы
2. Конкурста жину
3. Балаларның кайтуы
4. Эниләрнең рәхмәте
5. Укучыларның өзерләнүе
6. Бәйрәмне көтеп алу
7. Балаларның чыгышлары
8. Беренче кунаклар

А. Бүген мәктәптә Әниләр көнен бәйрәм итәләр. Укучылар актлар залын бизәделәр, өстәлләргә чәчәкләр күйдилар.

Ә. Менә әниләр килә башлады. Беренче булып, Ларисаның әнисе килде. Ул банкта программист булып эшли. Ларисаның да әнисе кебек программист буласы килә. Аннары Гүзәлнең әнисе килде. Ул инженер, заводта эшли.

Б. Ниһаять, әниләр барысы да жыелып беттеләр. Бәйрәм башланды. Башта мәктәп директоры әниләрне бәйрәм белән котлады, аларга матур теләкләр теләде. Соңыннан балалар әниләргә чәчәкләр бирделәр.

В. Концерт та матур булды. Лилия белән Настя татарча жыр жырладылар, Ә Булат үзенең шигырьләрен уқыды.

Г. Аннан соң укучылар төрле конкурслар оештырдылар. Соңғы конкурста Илдарның әнисе жиңеп чыкты, чөнки иң тәмле салат анықы иде.

Д. Бәйрәм кичесе бик күнелле үтте. Әниләр балаларга, уқытучыларга зур рәхмәтләр әйтеп киттеләр.

Е. Мәктәптә әниләр бәйрәмен үткәрү матур бер традициягә әйләнде. Ел саен әниләр дә, без дә бу бәйрәмне көтеп алабыз.

Текстлар	A	Ә	Б	В	Г	Д	Е
Исемнәр							

По окончании выполнения заданий 9-17 не забудьте перенести свои ответы в бланк ответов № 1.

З иче бүлек

Ответы на задания 18 - 25 запишите в бланке ответов № 1 справа от номера соответствующего задания, начиная с первой клеточки. Каждый символ пишите в отдельной клеточке в соответствии с приведёнными образцами.

Прочитайте текст. Преобразуйте слова, написанные заглавными буквами в конце строк, обозначенных номерами 18 – 25 так, чтобы они грамматически соответствовали содержанию текста. Заполните пропуски полученными словами. Каждый пропуск соответствует отдельному заданию 18-25.

18	Дұрт ел ... бар: кыш, яз, көз, жәй.	ФАСЫЛ
19	Кышын балалар чанада, чаңғыда, ... шуарга яраталар.	ТИМЕРАЯК
20	Алар кар бабай ясыйлар, хоккей	УЙНАРГА
21	... соң яз килә.	КЫШ
22	Язын табигать матурлана, ... беренче чәчәкләр күренә.	УРМАН
23	... соң жәй килә.	ЯЗ
24	Жәй – ял	ВАҚЫТ

25

Жәйдән соң көз килә, һәм ... яңғырлы була.

КӨН

Прочитайте текст. Преобразуйте слова, написанные заглавными буквами в конце строк, обозначенных номерами 26 – 32 так, чтобы они грамматически и лексически соответствовали содержанию текста. Заполните пропуски полученными словами. Каждый пропуск соответствует отдельному заданию 26 – 32.

26

Мәктәптә без ... телләр өйрәнәбез: рус, татар, инглиз
телләре.

ТӘР

27

Телләр белу – зур ... ул.

БАЙ

28

Татар теле дәресләрендә без ... сөйләшәбез, текстлар
укыйбыз, язабыз.

ТАТАР

29

Татар теле дәресләрендә без Татарстан, Казанның ...
уриннары турында сөйләшәбез.

ИСТӘЛЕК

30

Татар теле дәресләрен мин яратам, чөнки уқытучыбыз
бер-беребезне тыңларга, ... өйрәтә.

АҢ

31

Минемчә, татар телен белу бик ..., чөнки ул
Татарстанда дәүләтtele.

ӘҢӘМИЯТ

32

Хәзерге вакытта күп телләр белу ... .

ФАЙДА

*По окончании выполнения заданий 18 – 32 не забудьте перенести свои
ответы в бланк ответов № 1.*

4 нче бүлек

Для ответа на задания 33- 38 используйте бланк ответов № 2.

*При выполнении заданий 33 - 38 обратите внимание на то, что ваши
ответы будут оцениваться только по записям, сделанным на бланке № 2.
Записи в черновиках при проверке экспертом не учитываются.*

*В заданиях 33 - 37 необходимо написать реплики в соответствии с
заданной речевой ситуацией.*

Сөйләм ситуацияләренә туры килгән репликаларны языгыз.

33

Скажите, что вы учитесь в девятом классе.

34

Попросите у одноклассника карандаш.

35

Поинтересуйтесь у учителя, будете ли вы смотреть на уроке татарские мультифильмы.

36

Подтвердите, что сегодня холодно.

37

Поздравьте учителя татарского языка с Днем знаний.

38

Сез татар дустыгыздан хат алдыгыз. Аның сорауларына жавап биреп, хат языгыз. Язма эшегез 40 сүздән торырга тиеш.

... Кичә минем туган көнem булды. Дусларым миңа кунакка килдөләр. Алар белән бик күчелле булды.

.. Ә синең туган көнең кайчан? Туган көнеңә кемнәр килә? Алар белән ничек бәйрәм итәсез?

Татар теленинән бердәм республика тестын бәяләү системасы Тыңлап аңлау биремнәре өчен текстлар

Сейчас Вы будете выполнять задания по аудированию. Каждый текст прозвучит 2 раза. После первого и второго прослушивания у Вас будет время для выполнения и проверки заданий. Все паузы включены в аудиозапись. Остановка и повторное воспроизведение аудиозаписи не предусмотрены.

Задание 1

Вы услышите четыре коротких диалога, обозначенных **А, Ә, Б и В**. Определите, где происходит каждый из этих диалогов. Используйте каждое место действия из списка **1-5 только один раз**. В задании есть **одно лишнее место действия**. Вы услышите запись дважды. Занесите свои ответы в таблицу. У Вас есть 20 секунд, чтобы ознакомиться с заданием.

Диалог А.

А: Исәнмесез! Миңа 1 литр сөт, эремчек һәм күмәч бирегезче.
Ә: Исәнмесез! Яхшы.
А: Миңа каймак та кирәк әле. Сездә бармы?
Ә: Эйе, хәзер алыш киләм.
А: Рәхмәт!

Диалог Ә.

А: Хәерле көн!
Ә: Хәерле көн!
А: Миңа Лев Толстойның “Сугыш һәм солых” китабы кирәк. Сездә бармы?
Ә: Эйе, әлбәттә. Китап рус телендә кирәкме яки татарчамы?
А: Татарча. Ничә сум тора?
Ә: Бер томы - 280 сум.
А: Яхшы, мин алам.

Диалог Б.

А: Исәнмесез!
Ә: Исәнмесез!
А: Миңа бу зәңгәр кроссовкаларны күрсәтегезче.
Ә: Яхшы. Сезгә ничәнче үлчәм кирәк?
А: 38 нче үлчәм. Алар ничә сум тора?
Ә: Хәзер карыйм. Өч мең алты йөз сум.
А: О-О кыйбат!
Ә: Эйе, ләкин бик сыйфатлы.

Диалог В.

А: Исәнмесез! Сездә 44 нче үлчәмле ак футболкалар бармы?
Ә: Исәнмесез! Эйе, бар.

А: Миңа күрсөтегезче. Алар рәсемлеме?

Ә: Рәсемле футболкалар да, рәсемсезләре дә бар.

А: Рәсемсез футболка ничә сум тора?

Ә: 200 сум.

Задание 2

Вы услышите пять высказываний. Установите соответствие между высказываниями каждого говорящего А – Г и утверждениями, данными в списке 1- 6. Используйте каждое утверждение из списка 1-6 **только один раз**. В задании есть **одно лишнее утверждение**.

Вы услышите запись дважды. Занесите свои ответы в таблицу. У Вас есть 30 секунд, чтобы ознакомиться с заданиями.

Сөйләүче А

Монда кешеләр иртәнгә, көндезге яки кичке ашны ашыйлар. Биредә төрле ризыклар әзерлиләр. Гадәттә, мин монда көндезге ашны ашыйм. Ашлар бик тәмле!

Сөйләүче Ә

Монда китаплар, журналлар, газеталар укыйлар. Китапларны өйдә укырга да алыш була. Монда эшләүче апалар бик игътибарлы.

Сөйләүче Б

Монда бик күңелле. Төрле спектакльләр карага мөмкин. Спектакльләр көндез дә, кич тә була. Без һәр шимбәдә монда киләбез.

Сөйләүче В

Анда төрле хайваннар яшиләр. Дәяләр, арысланнар, жирафлар, маймыллар... Балалар анда булырга яраталар. Аларга хайваннар бик ошый.

Сөйләүче Г

Анда чит шәһәрләрдән, илләрдән килгән кешеләр яши. Алар анда берничә көн яшиләр. Монда бүлмәләр бик матур, уңайлы һәм чиста.

Задания 3 – 8

Вы услышите разговор двух друзей. В заданиях 3 – 8 обведите цифру **1, 2 или 3**, соответствующую выбранному Вами варианту ответа. Вы услышите запись дважды. У Вас есть 60 секунд, чтобы ознакомиться с заданиями.

Самат: Сәлам, Алсу!

Алсу: Исәнме, Самат! Тагын укый башладык.

Самат: Эйе. Син жәен кайда булдың?

Алсу: Спорт лагеренда.

Самат: Лагерь кайда урнашкан?

Алсу: Урманда.

Самат: Син анда нишләдең?

Алсу: Саф һавада ял иттем, теннис, волейбол уйнадым, велосипедта йөрдем.

Самат: Су коендыңмы?

Алсу: Эйе.

Самат: Кайда?

Алсу: Күлдә. Урман янында бик чиста күл бар.

Самат: Лагерьда кызык булдымы?

Алсу: Эйе, бик кызык булды. Э син кайда ял иттең?

Самат: Бакчада.

Алсу: Кояшта кызындыңмы?

Самат: Эйе, тагын футбол уйнадым, су коендым.

Алсу: Рәхәт булдымы?

Самат: Әлбәттә!

ЖАВАПЛАР

1 нче таблица

Биремнәр	Дөрес жавап	Биремнәр	Дөрес жавап
1 Диалоглар	4321	17	5817246
2	34251	18	ФАСЫЛЫ
3	2	19	ТИМЕРАЯКТА
4	3	20	УЙНЫЙЛАР
5	3	21	КЫШТАН
6	2	22	УРМАНДА
7	1	23	ЯЗДАН
8	3	24	ВАҚЫТЫ
9	2	25	КӨННЭР
10	1	26	ТӨРЛЕ
11	1	27	БАЙЛЫК
12	2	28	ТАТАРЧА
13	2	29	ИСТӨЛЕКЛЕ
14	1	30	АҢЛАРГА
15	1	31	ӘҢӘМИЯТЛЕ
16	2	32	ФАЙДАЛЫ

Сөйләм ситуациясенә караган репликаларны бәяләү критерийлары

2 нче таблица

<i>№</i>	<i>Бәяләү критерийлары</i>	<i>Баллар</i>
1	2	3
I	Язылган текстның эчтәлеге	
K1	Сөйләм ситуациясенә караган репликаны формалаштыру	
	Укучы, сөйләм ситуациясенә караган репликаны аңлат, жавабын дөрес формалаштырган, төп сүзләрне дөрес кулланган. Фактик хаталар юк. Укучы сөйләм ситуациясенә караган репликаны дөрес яки тулы формалаштырмаган. Яки Төп сүзләрне кулланмаган. Яки Фактик хаталар бар. Яки Укучы башка сөйләм ситуациясенә караган реплика язган.	1
II	Грамоталылык	
K2	Орфография hәм сөйләм нормаларының үтәлеше	
	Репликада орфографиягә, тел нормаларының үтәлешенә караган хаталар юк Нәм/яки төрле нормаларга караган 1-2 хата бар. Репликада тел нормаларының үтәлешенә караган 3 яки күбрәк хата бар.	1
	Нәр реплика өчен максимальь балл	0
		2

Укучы биремдә сорала торған сөйләм гыйбарәсе урынына башка гыйбарә яза икән, бу бирем тикшерелми.

Шәхси хат язу биремен бәяләү критерийлары

3 нче таблица

<i>K</i>	<i>Бәяләү критерийлары</i>	<i>3 балл</i>	<i>2 балл</i>	<i>1 балл</i>	<i>0 балл</i>
K 1	Коммуникатив бурычны үтәү	Эш тулысынча башкарылган: 3 сорауга да тулы жавап	Эш башкарылган: 3 сорауга да жавап	Эш өлешчә башкарылган: 2 сорауга гомуми	Эш башкарылмаган:: 2 сорауга жавап бирелмәгән яки текстның күләме

		бирелгән. Мөрәжәгать итү, саубуллашу hәм имзалау фразалары дөрес сайланган. Алынган хатка рәхмәт белдерелгән	берсенә бирелгән жавап тулы түгел. Хат стилен бозган 1-2 төгәлсезлек бар hәм/яки алынган хатка рәхмәт белдерелмәгән	жавап бирелгән, әмма 1 сорауга бирелгән жавап тулы түгел яки бер сорауга гомумән жавап юк. Хат стилен бозган 3 яки кубрәк төгәлсезлек бар, итагатылелек формалары сакланмаган	тулмый
K 2	Текстны оештыру		Текст логик эзлеклелектә төзелгән hәм абзацларга бүленештә хatalар юк; тел чаралары дөрес кулланылган; хатның төзелеше язма этиket нормаларына туры килә	Текст, гомумән алганды, логик эзлеклелектә төзелгән, ләкин логик бәйләнешлә рә hәм /яки абзацларга бүленештә яки хатның төзелешендә 1-2 төгәлсезлек бар	Текст төзелешендә логик эзлеклелек сакланмаган; язма текст төзелешендә 3 яки күбрәк хата бар, яки хатның төзелеше язма этиket нормаларына туры килми.
K 3	Текстның лексик- грамматик төзелеше	Коммуникатив бурычны үтәү өчен кирәк булган төрле лексик hәм грамматик чаралар файдаланылган (текстны аңлауга зыян китермәгән 1-2 төгәлсезлек рөхсәт ителә)	Текстны аңлауга зыян китермәгән тел чараларына караган хatalар бар (3-4 тупас булмаган хата рөхсәт ителә) яки тел хatalары юк, ләкин артык гади лексик hәм грамматик чаралар кулланылган	Текстны аңлауга зыян китермәгән тел чараларына караган хatalар бар (5-6 тупас булмаган хата рөхсәт ителә) hәм /яки текстны аңлауга зыян китерә торган 1-2 грамматик хата бар	Текстны аңлауга зыян китерә торган хatalар 6 дан күбрәк

K 4	Орфография hем пунктуация		Орфографик hем пунктуацион хаталар юк, яки текст эчтәлеген аңлауга зыян китерми торган 3-4 орфографик hем пунктуацион хата бар	Текст эчтәлеген аңлауга зыян китерми торган 3-4 орфографик hем пунктуацион хата бар	Текст эчтәлеген аңлауга зыян китерө торган орфографик hем пунктуацион хаталар 4 тән кубрәк
--------	------------------------------	--	---	---	--

Шәхси хат язу бирeme K1-K4 критерийлары буенча тикшерелә. Максималь **10 балл** алырга мөмкин.

Текстның эчтәлеге биремгә туры килмәсө (язма хат характерында булмаса, тәкъдим ителгән **сорауларга жавап урынына башка мәгълүмат язылса**, тәкъдим ителгән хат күчереп кенә язылса) бу бирем өчен 0 балл куела.

Хатның күләме **20** сүздән ким булса, K3 hем K4 критерийлары буенча максималь балл куелмый.

Эшнең күләмен билгеләгәндә, беренче сүздән алып соңғысына кадәр (шулай ук адрес, язылу вакыты, имза да) исәпкә алына. **Хатта укучы үзенең чын исемен, адресын күрсәткән очракта эш тикшерелми.**

Тест эше өчен түбәндәге билгеләр куела:

0-18 балл – «2» ле билгесе;

19-38 балл – «3» ле билгесе;

39-53 балл – «4» ле билгесе. Искәрмә: әгәр укучы тыңлап аңлау буенча 5 баллдан кимрәк балл жыйиса, «3» ле билгесе куела.

54-65 балл – «5» ле билгесе. Искәрмә: әгәр укучы тыңлап аңлау буенча 8 баллдан кимрәк балл жыйиса, «4» ле билгесе куела.